

Μεγάλη μείωση καταγράφεται στις εξαγωγές σιτηρών της ΕΕ

Την περίοδο 2024/25, ο όγκος αναμένεται να περιοριστεί στους 38,6 εκατ. τόνους

Παγκόσμιες εξαγωγές σιταριού και συναφών προϊόντων (σε ισοδύναμο χιλ. τόνων)							
	2024/2025	2023/2024	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Μεταβολή (%)	
						2024-2023	2023-2022
Ρωσία	45.000	55.500	49.000	34.000	39.100	-18,9	13,3
ΕΕ-27	27.000	37.974	35.083	31.927	29.736	-28,9	8,2
Καναδάς	26.000	25.659	25.334	15.010	27.722	1,3	1,3
Αυστραλία	25.000	22.504	32.329	25.958	19.720	11,1	-30,4
ΗΠΑ	23.000	19.594	20.279	21.347	26.636	17,4	-3,4
Ουκρανία	15.500	18.577	17.122	18.844	16.851	-16,6	8,5
Αργεντινή	11.500	7.282	4.681	17.651	9.597	57,9	55,6
Καζακστάν	10.000	8.409	9.862	8.459	8.128	18,9	-14,7
Λοιπές χώρες	24.295	28.623	23.966	32.994	22.128	-15,1	19,4
Σύνολο	207.295	224.122	217.656	206.190	199.618	-7,5	3,0

Πηγή: USDA, Grain world markets and trade, 11/3/2025, (HS Codes: 1001, 1101, 190430, 190219, 190230, 190240)

Προσφορά και ζήτηση σιτηρών στην ΕΕ (2020/21-2024/25, σε χιλ. τόνους)						
	2024/2025(n)	2023/2024(ε)	2022/2023(ε)	2021/2022	2020/2021	Μεταβολή (%)
						2024/2025-2023/2024
Αποθέματα αρχής	43.906	51.075	47.267	40.740	42.340	-14,0
Παραγωγή	255.186	267.842	266.708	292.767	280.514	-4,7
Εισαγωγές	31.279	33.571	40.128	22.240	21.052	-6,8
Προσφορά	330.370	352.488	354.103	355.748	343.907	-6,3
Κατανάλωση	257.040	256.965	255.108	260.615	260.295	0,0
Εξαγωγές	38.617	51.618	47.920	47.866	42.872	-25,2
Συνολική χρήση	295.657	308.583	303.028	303.481	303.166	-4,2
Αποθέματα τέλους	34.713	43.906	51.075	47.267	40.740	-20,9

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG-Agri, EU Cereals balance sheet, 27/2/2025), (n) Πρόβλεψη, (ε) Εκτίμηση

του Γιάννη Τσιφόρου

Όπως προκύπτει από πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία USDA, 11/3/2025), οι εξαγωγές σιταριού της ΕΕ, περιλαμβάνοντας και ορισμένα συναφή προϊόντα (μαλακό και σκληρό σιτάρι, άλευρα και ορισμένα ζυμαρικά), προβλέπεται την εμπορική περίοδο 2024/25 (Ιούλιος 2024-Ιούνιος 2025) να περιοριστούν σε 27 εκατ. τόνους, μέγεθος που αποτελεί τη χαμηλότερη επίδοση στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας (2019/20-2024/25), καταγράφοντας έντονη μείωση ως προς την προηγούμενη περίοδο (-29%).

Η πτώση αυτή αποδίδεται, κυρίως, στη μείωση της παραγωγής ως συνέπεια των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν στις καλλιέργειες στη διάρκεια του 2024, που ήταν ιδιαίτερα αισθητή στη Γαλλία, η συγκομιδή σιταριού της οποίας περιορίστηκε στο χαμηλότερο επίπεδο της τελευταίας δεκαετίας.

Μειωμένες, όμως, αναμένονται οι αντίστοιχες εξαγωγές και σε ορισμένες σημαντικές παραγωγικές χώρες, όπως στη Ρωσία και την Ουκρανία (-18,9% και -16,6% αντίστοιχα), ενώ αντίθετα σημαντική άνοδος προβλέπεται σε τέσσερις κατά σειρά χώρες (Αργεντινή, Καζακστάν, ΗΠΑ και Αυστραλία). Γενικότερα, πάντως, στο σύνολό τους, οι παγκόσμιες εξαγωγές στα αναφερόμενα προϊόντα προβλέπεται

την περίοδο 2024/25 να περιοριστούν σε 207,3 εκατ. τόνους, σημειώνοντας αισθητή μείωση ως προς την προηγούμενη (-7,5%).

Σύμφωνα, εξάλλου, με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (27/2/2025), η εμπορεύσιμη παραγωγή σιτηρών στην ΕΕ αναμένεται την εμπορική περίοδο 2024/25 να περιοριστεί σε 255,2 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας αισθητή μείωση ως προς την προηγούμενη (-4,7%). Κρίσιμο, ωστόσο, ζήτημα φαίνεται ότι θα αποτελέσει η πτώση των εξαγωγών της ΕΕ, ο όγκος των οποίων αναμένεται την περίοδο 2024/25 να περιοριστεί σε 38,6 εκατ. τόνους, σημειώνοντας μεγάλη μείωση ως προς την προηγούμενη (-25,2%). Στατισμότητα, άλλωστε, προβλέπεται στην κατανάλωση, ενώ πτώση αναμένεται και στη συνολική χρήση των σιτηρών της ΕΕ, ο όγκος της οποίας εκτιμάται ότι θα περιοριστεί σε 295,6 εκατ. τόνους (-4,2%).

Μεταξύ των επιμέρους προϊόντων, σημειώνεται η μείωση της εμπορεύσιμης παραγωγής της ΕΕ στο μαλακό σιτάρι, ο όγκος του οποίου προβλέπεται την περίοδο 2024/25 να περιοριστεί σε 111,8 εκατ. τόνους, σημειώνοντας πτώση ως προς την προηγούμενη (-10,7%) και ακόμα μεγαλύτερη ως προς τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας (2019/20-2024/25), ενώ η παραγωγή του σκληρού σίτου (+4,5%).

Έντονη η μείωση της εγχώριας παραγωγής το 2024

Όπως προκύπτει από τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (27/3/2025), η εγχώρια εμπορεύσιμη παραγωγή σιτηρών προβλέπεται το 2024 να περιοριστεί σε 2,24 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας έντονη μείωση σε σύγκριση με το 2023 (-29,8%), αλλά και σε σχέση με τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας (-23,4%).

Η πτώση αυτή ήταν, κυρίως, συνέπεια των εξαιρετικά δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικράτησαν στις καλλιέργειες στη διάρκεια του 2024, περιορίζοντας τις αποδόσεις. Στο σκληρό σιτάρι, η παραγωγή προβλέπεται να μειωθεί το 2024 σε 561 χιλ. τόνους. Ωστόσο, η πρόβλεψη αυτή δεν φαίνεται να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, μια και δεν συμβαδίζει με τη μεγάλη άνοδο των ελληνικών εξαγωγών του προϊόντος κατά το προηγούμενο έτος, ενώ αποκλίνει σημαντικά από άλλες, εξίσου έγκυρες, εκτιμήσεις, όπως της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δημητριακών COCERAL, που εκτιμά το 2024 άνοδο της εγχώριας παραγωγής σκληρού σίτου (+4,5%).

Πάντως, οι ελληνικές εξαγωγές σκληρού σίτου, σύμφωνα με πρόσφατες εκτιμήσεις (στοιχεία Eurostat, 18/3/2025), ανήλθαν το 2024 σε 721,6 χιλ. τόνους, αξίας 207,5 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μεγάλη άνοδο στον όγκο (+54%), αλλά μικρότερη στην αξία (+25,6%) λόγω της μείωσης της μέσης τιμής εξαγωγής σε 288 ευρώ/τόνο (-19%). Η Ιταλία αποτέλεσε εκ νέου τον κυριότερο προορισμό των εξαγωγών σκληρού σίτου της χώρας, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος του όγκου και της αξίας (80% και 79% αντίστοιχα).

Στο μαλακό σιτάρι, η εγχώρια παραγωγή αναμένεται το 2024 να περιοριστεί σε 264 χιλ. τόνους, παρουσιάζοντας έντονη μείωση ως προς το προηγούμενο έτος (-23%). Η πτώση αυτή είχε ως συνέπεια την άνοδο των εισαγωγών, που ανήλθαν το 2024 σε 951 χιλ. τόνους (+6%), αλλά με μείωση της αξίας σε 223,5 εκατ. ευρώ λόγω της μειωμένης μέσης τιμής εξαγωγής (235 ευρώ/τόνο), με κυριότερους προμηθευτές πέντε κατά σειρά χώρες (Βουλγαρία, Ουκρανία, Μολδαβία, Ρουμανία, Ρωσία), που κάλυψαν το μεγαλύτερο μέρος του όγκου (92%). Οι εξελίξεις αυτές συνέβαλαν στον περιορισμό της αυτάρκειας του προϊόντος σε 22,6%, που αποτελεί τη χειρότερη επίδοση της τελευταίας πενταετίας.

Μειωμένη, επίσης, προβλέπεται η εγχώρια παραγωγή αραβόσσιτου, ο όγκος του οποίου αναμένεται το 2024 να περιοριστεί σε περίπου 1 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας έντονη μείωση ως προς το προηγούμενο έτος (-27%). Η πτώση αυτή οδήγησε στην άνοδο των εισαγωγών, που ανήλθαν το 2024 σε 685,6 χιλ. τόνους (+38%), παρά τη σημαντική μείωση της μέσης τιμής εισαγωγής σε 211 ευρώ/τόνο (-15,6%).

Η Ουκρανία αποτέλεσε εκ νέου τον κυριότερο προμηθευτή (57% του όγκου), με δεύτερη στη σειρά τη Βουλγαρία (30%), και ακολουθήσαν με μικρότερες ποσότητες η Ρουμανία και η Μολδαβία, ενώ ελάχιστες ήταν οι εισαγωγές από τη Ρωσία. Ωστόσο, η προσφορά αραβόσσιτου στην εγχώρια αγορά περιορίστηκε στη διάρκεια του 2024, με συνέπεια να διατηρηθεί σε

ΣΥΜΦΩΝΑ με νεότερες *εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (27/3/2025), αν και πρόωρες, η εμπορεύσιμη παραγωγή σιτηρών της ΕΕ προβλέπεται να ανακάμψει την περίοδο 2025/26, κυρίως στο μαλακό σιτάρι, η παραγωγή του οποίου αναμένεται να ανέλθει σε 125,5 εκατ. τόνους*

υψηλό επίπεδο η εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές, ο όγκος των οποίων κάλυψε εκ νέου σημαντικό μέρος των αναγκών (40%).

Στο κριθάρι, η εγχώρια παραγωγή αναμένεται το 2024 να περιοριστεί σε 259 χιλ. τόνους, μέγεθος ιδιαίτερα μειωμένο ως

προς το προηγούμενο έτος (-28%). Σημαντική, όμως, ήταν η άνοδος των εισαγωγών του προϊόντος, ο όγκος των οποίων ανήλθε το 2024 σε 127,6 χιλ. τόνους (+70%), αξίας 24,8 εκατ. ευρώ, με μειωμένη μέση τιμή εισαγωγής, που περιορίστηκε σε 194 ευρώ/τόνο (-15%), και κυριότερους προμηθευτές πέντε κατά σειρά χώρες (Βουλγαρία, Μολδαβία, Ουκρανία, Ρουμανία και Βόρεια Μακεδονία), καλύπτοντας σχεδόν το σύνολο του όγκου. Αντίθετα, άνοδο θα παρουσιάσει το 2024 η εγχώρια παραγωγή στη βρώμη και τη σίκαλη (+6,4% και +3,6% αντίστοιχα).

Θετικές, πάντως, φαίνονται οι αρχικές εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην εγχώρια παραγωγή σιτηρών στη διάρκεια του τρέχοντος έτους, ο όγκος των οποίων προβλέπεται να ανέλθει σε 2,48 εκατ. τόνους, παρουσιάζοντας άνοδο ως προς το προηγούμενο έτος (+10,7%), ιδιαίτερα αισθητή στον αραβόσιτο (+23%) και στο κριθάρι (+11%). Επιπλέον, στο σκληρό σιτάρι, ευνοϊκές είναι οι πρώτες εκτιμήσεις της COCERAL στην εγχώρια παραγωγή του προϊόντος, που αναμένεται το 2025 να ανέλθει σε 1,11 εκατ. τόνους (+15%).

Εμπορεύσιμη παραγωγή σιτηρών στην ΕΕ (2020/21-2024/25, σε χιλ. τόνους)							
	2024/2025(n)	2023/2024(ε)	2022/2023(ε)	2021/2022	2020/2021	Μεταβολή (%)	
						2024-2023	2023-2022
Μαλακό σιτάρι	111.792	125.185	125.814	129.009	118.099	-10,7	-11,7
Αραβόσστος	59.346	61.225	53.116	73.193	67.433	-3,1	-10,4
Κριθάρι	49.176	47.049	51.418	51.443	53.937	4,5	-5,9
Βρώμη	7.683	5.831	7.360	7.399	8.401	31,8	6,6
Σκληρό σιτάρι	7.210	7.412	7.464	8.079	7.345	-2,7	-2,9
Σίκαλη	6.930	7.385	7.285	7.773	8.740	-6,2	-11,3
Λοιπά σιτηρά	13.048	13.755	14.252	15.871	16.559	-5,1	-14,4
Σύνολο	255.186	267.842	266.708	292.767	280.514	-4,7	-9,0

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG-Agri, EU-27 Cereals usable production, 27/2/2025), (n) Πρόβλεψη, (ε) Εκτίμηση

Εγχώρια εμπορεύσιμη παραγωγή σιτηρών (2019-2024, σε χιλ. τόνους)							
	2024(n)	2023(ε)	2022	2021	2020	2019	Μεταβολή (%)
							2024-2023
Αραβόσστος	1.033	1.411	1.335	1.345	1.173	1.228	-26,8
Σκληρό σιτάρι	561	953	931	872	785	677	-41,1
Μαλακό σιτάρι	264	343	261	276	299	293	-23,2
Κριθάρι	259	359	321	327	395	363	-27,9
Βρώμη	73	68	61	83	77	78	6,4
Σίκαλη	16	15	16	17	17	17	3,6
Λοιπά σιτηρά	35	39	42	46	50	46	-11,6
Σύνολο	2.240	3.190	2.966	2.966	2.796	2.703	-29,8

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (DG-Agri, EU Cereals usable production, 27/3/2025), (n) Πρόβλεψη, (ε) Εκτίμηση

Αξία και όγκος ελληνικών εξαγωγών σκληρού σίτου (2024-2023)							
Χώρες προορισμού	2024			2023			Μεταβολή 2024/2023
	Αξία (1.000 ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/τόνο)	Αξία (1.000 ευρώ)	Όγκος (τόνοι)	Μ. τιμή (ευρώ/τόνο)	Αξίας (%)
Ιταλία	164.531	581.069	283	131.226	370.123	355	25,4
Τυνισία	28.594	95.334	300	16.991	47.074	361	68,3
Ισπανία	3.880	11.118	349	12.267	36.550	336	-68,4
Κύπρος	1.778	5.499	323	499	1.116	447	256,5
Λοιπές χώρες	8.739	28.631	305	4.233	13.593	311	106,5
Σύνολο	207.521	721.652	288	165.216	468.455	353	25,6

Πηγή: Eurostat, Durum wheat annual trade of Greece, 18/3/2025, (HS Code: 100119)